

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี

Extension Guidelines for Operation of Young Farmer Group

in the Border Patrol Police School, Nam Yuen District, Ubon Ratchathani Province

ภัทราวดี เหลาศรี (Phattrawadee Hlaosri)¹เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (Benjamas Yooprasert)²บำเพ็ญ เขียวหวาน (Bumpen Keowan)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี(2) ความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรของสมาชิก (3) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร (4) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของสมาชิก (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 125 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงค่าความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำ สุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการจัดอันดับ ผลการศึกษาพบว่า (1) สมาชิกเกษตรกรมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุเฉลี่ย 10.3 ปี กว่าครึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อายุการเป็นสมาชิกเฉลี่ย 1.74 ปี ส่วนใหญ่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกเนื่องจากครูที่ปรึกษาชักชวน สมาชิกมาจากครอบครัวเกษตรกรทั้งหมด ได้เงินมาโรงเรียนเฉลี่ย 10.30 บาทต่อวัน และสมาชิกทำกิจกรรมกลุ่มครบทุกด้าน (2) สมาชิกทั้งหมดมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเกษตรกร และบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน(3) การส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสมาชิก ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการส่งเสริมการส่งเสริมแบบกลุ่ม และการได้รับการสนับสนุน อยู่ในระดับมาก ด้านการส่งเสริมแบบมวลชนและการส่งเสริมผ่านสื่อสารสนเทศ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการให้มีการส่งเสริม อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน(4) การส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียนด้านเนื้อหาความรู้ ด้านการบริหารงานกลุ่ม ด้านวิธีการส่งเสริมสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และสภาพการสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มเกษตรกรในโรงเรียนสมาชิกมีปัญหาด้านการสนับสนุน มากที่สุด ส่วนด้านเนื้อหาความรู้ และวิธีการส่งเสริม อยู่ในระดับมาก จึงมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง สมาชิก ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องความรู้ เทคโนโลยี และการจัดการศึกษาฐาน

คำสำคัญ เกษตรกร แนวทางส่งเสริมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดอุบลราชธานี¹นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช koon-90@hotmail.com²รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชagashben@stou.ac.th³รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชagaskbum@stou.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were to study (1) basic individual factors, social and economic factors of members in School Young Farmer Group, (2) the knowledge guideline of members in school Young Farmer Group, (3) the agricultural extension guideline in school Young Farmer Group operations, (4) the agricultural extension guideline in school Young Farmer Group operating activities and (5) problems and recommendations of agricultural extension in school Young Farmer Group operations. The population in this study consisted of 125 members who were studying in school Young Farmer Group at Nam Yuen District, Ubon Ratchathani Province. The research instrument was questionnaire of data collection from the population without random sampling. The data were statistically analyzed by using frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean and standard deviation. The results were as follows (1) the proportion of the school group members, apparently there was male more than female with the average age of 10.3 years. Over half of them were studying of grade 5 in primary school, members average of 1.74 years, their applied to be members because the advisor's suggestion. All of their family were farmers, they got money to school average 10.30 baht per day and most of the members have attended vocational training, (2) All members understanding in objectives of the operations, the role about group operations. (3) extension in group operating activities at high level, but members wanted to extension at highly level for all, (4) extension in group operations at highly level. (5) members still encountered problems on support highly level, knowledge and method of extension at high level . Therefore; the recommendation were that participated in the activities of members, parent and advisor from agricultural extension officer support, needs cooperation from the other organization, and field trips.

Keywords: Young farmer groups, Extension guidelines, Border Patrol Police School,
Ubon Ratchathani Province

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทนำ

สังคมไทย หากมองในมิติอายุและการศึกษาพบข้อเท็จจริงที่น่าสนใจว่าภาคเกษตรไทยกำลังเผชิญกับปัญหาสูงวัยของแรงงานซึ่งเร็วกว่าภาพรวมของประเทศไทยที่กำลังก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบมากขึ้นสัดส่วนของแรงงานเกษตรสูงอายุ ที่มีอายุ 40-60 ปีเพิ่มขึ้นจาก 39% ในปี 2546 เป็น 49% ในปี 2556 เช่นเดียวกับสัดส่วนของแรงงานที่มีอายุมากกว่า 60 ปีที่เพิ่มขึ้นด้วยสวนทางกับสัดส่วนของแรงงานอายุน้อย (15-40 ปี) ที่ลดลงอย่างมากจาก 48% เป็น 32% ในช่วงเวลาเดียวกัน (โสมาตรี จันทรัตน์และคณะ, 2562) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกิดความกังวลว่าอนาคตประเทศไทยอาจขาดแคลนเกษตรกรที่มีศักยภาพที่จะช่วย ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารของไทยดังนั้นจึงจำเป็นต้องกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษาเยาวชนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพเกษตรผ่านกระบวนการ “ยุวเกษตรกร” ขึ้นทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนโดยจะให้การเรียนรู้วิชาชีพการเกษตรเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการเรื่องกำไรขาดทุนซื้อขายไปเศรษฐกิจศาสตร์เบื้องต้นกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นกระบวนการเรียนรู้การเกษตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนถึงวัยรุ่น ซึ่งจะได้รับการฝึกหัดการเกษตรและลักษณะผู้นำเพื่อให้มีทัศนคติที่ดีมีใจรักอาชีพการเกษตรตลอดจนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะเพื่อให้มีความพร้อมที่เป็นเกษตรกรที่ดีในอนาคต

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หรือ “โรงเรียน ตชด.” จัดตั้งขึ้นเพื่อการศึกษาแก่เยาวชนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลการคมนาคม พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 พระราชทานเงินให้สร้างโรงเรียนสอนหนังสือแก่ชาวเขาเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2505 ที่บ้านแม่วดอยปุยอ.หางดง.เชียงใหม่พระราชทานนามว่า “โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 1” จากนั้นได้ทรงพระราชทานเงินสร้างโรงเรียนเพิ่มเติมอีก 10 แห่งปัจจุบันสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสืบสานพระราชปณิธานด้านการศึกษารัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีทรงอุปถัมภ์โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพระราชทานโครงการพระราชดำริและให้จัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรขึ้นในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียนโดยกรมส่งเสริมการเกษตรแล้วนำผลผลิตมาประกอบเป็นอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการอีกทั้งยังมุ่งพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและการแปรรูปผลผลิตการเกษตรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพได้ในอนาคตและมุ่งให้โรงเรียนเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตรสู่ชุมชน เนื่องจากโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานีอยู่ในถิ่นทุรกันดารและห่างไกล ทำให้การขับเคลื่อนกิจกรรมยุวเกษตรกร ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้นการศึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรนับว่าเป็นสิ่งจำเป็น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานีโดยศึกษาถึงการส่งเสริมการสร้างงานให้แก่เยาวชนเกษตรกรงานโครงการที่ต้องรับผิดชอบ การได้รับความช่วยเหลือจากนักส่งเสริมผู้เชี่ยวชาญและสอดคล้องกับความต้องการของยุวเกษตรกรและท้องถิ่นเป็นการลดปัญหาของสังคมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และลดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานีจะทำให้เกิดองค์ความรู้ ทราบปัญหาและข้อเสนอแนะ ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับเกษตรกรของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี
4. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี
5. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านคำสะอาดบ้านท่าแสนคุณ และบ้านหนองบัวพัฒนา อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 125 คน เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดเครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ (interview form) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 5 ตอน คือ (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน (2) ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน (3) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน (4) แนวทางการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าน้ำหนัก โดยการแบ่งช่วงคะแนน 5 ช่วง คือ $1.00-1.80$ = ระดับน้อยที่สุด $1.81-2.60$ = ระดับน้อย $2.61-3.40$ = ระดับปานกลาง $3.41-4.20$ = ระดับมาก และ $4.21-5.00$ = ระดับมากที่สุด

ผลการวิจัย

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนสมาชิกเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานีร้อยละ 55.2 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 10.3 ปี ร้อยละ 50.4 กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีอายุการเป็นสมาชิกกลุ่มเฉลี่ย 1.74 ปี ส่วนใหญ่สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรเพราะครูที่ปรึกษาชักชวน สมาชิกส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน สมาชิกเยาวชนเกษตรกรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มครบทุกด้าน คือ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ด้านประมง และด้านสหกรณ์ ครอบครัวของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรทั้งหมดประกอบอาชีพเกษตรกร และสมาชิกเยาวชนเกษตรกรได้เงินมาโรงเรียนเฉลี่ยวันละ 10.30 บาท

2. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียน ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเยาวชนเกษตรกรจากการศึกษาพบว่า สมาชิกทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) มีความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในโรงเรียนความรู้เกี่ยวกับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

วัตถุประสงค์ของกลุ่มยุทธศาสตร์ ได้แก่ การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย การส่งเสริมให้ยุทธศาสตร์รู้จักการทำงานเป็นทีม เป็นการเสริมสร้างทัศนคติของเด็กและเยาวชน ให้เกิดความรู้สึภาคภูมิใจในคุณค่าของการเกษตร เป็นการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีทางการเกษตร และฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรตามความสนใจ และทำให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ การร่วมวิเคราะห์จุดอ่อนของกลุ่มเพื่อหาข้อแก้ไข และนำไปปรับปรุงการดำเนินงาน การบันทึกข้อมูลการประชุมการจัดทำรายงาน ความก้าวหน้าของกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายุทธศาสตร์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การรายงานผลการดำเนินกิจกรรม สถานะทางการเงินของกลุ่มยุทธศาสตร์ และการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานกิจกรรม

3.แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน สภาพการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอฉวาง จังหวัดอุบลราชธานี จากการศึกษาพบว่าด้านเนื้อหา สมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการส่งเสริมในภาพรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่าสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการส่งเสริมด้านการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวในระดับมากที่สุด ได้รับการส่งเสริมในระดับมากในประเด็น การสนับสนุนช่องทางการตลาดการประมงการผลิตปุ๋ยหมักและได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางในประเด็นบุคลากรจัดการศัตรูพืชการทำบัญชีเบื้องต้นและการแปรรูปผลผลิตค่าเฉลี่ย 4.49 3.54 3.49 3.46 3.40 3.38 3.38 และ 3.20 ตามลำดับส่วนระดับความต้องการการส่งเสริมเนื้อหาต่างๆพบว่าสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความต้องการการส่งเสริมด้านเนื้อหาในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ บุคลากรการทำบัญชีเบื้องต้นการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวการจัดการศัตรูพืชการแปรรูปผลผลิตการสนับสนุนช่องทางการตลาดการผลิตปุ๋ยหมักและการประมงค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 4.49 4.49 4.45 4.41 4.30 และ 4.26 ตามลำดับ

ด้านวิธีการส่งเสริมในส่วนการส่งเสริมรายบุคคลจากการศึกษาพบว่า สมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการส่งเสริมรายบุคคลในภาพรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า เจ้าหน้าที่เยี่ยมยุทธศาสตร์ที่โรงเรียน ในระดับมากที่สุด และได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางในประเด็น เจ้าหน้าที่พูดคุยกับครูที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ติดต่อยุทธศาสตร์ทางโทรศัพท์ค่าเฉลี่ย 4.49 3.34 และ 3.19 ตามลำดับ ส่วนระดับความต้องการการส่งเสริมรายบุคคลพบว่า สมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความต้องการการส่งเสริมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ เจ้าหน้าที่พูดคุยกับครูที่ปรึกษาเจ้าหน้าที่ติดต่อยุทธศาสตร์ทางโทรศัพท์ และเจ้าหน้าที่เยี่ยมยุทธศาสตร์ที่โรงเรียนค่าเฉลี่ย 4.55 4.49 และ 4.34 ตามลำดับ

ในการส่งเสริมแบบกลุ่มจากการศึกษาพบว่าสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการส่งเสริมด้านเนื้อหาในภาพรวมระดับมาก และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการประชุม อยู่ในระดับมากที่สุดและได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางในประเด็นการสาธิตและการศึกษาดูงานค่าเฉลี่ย 4.65 4.30 3.30 และ 3.26 ตามลำดับส่วนระดับความต้องการการส่งเสริมเนื้อหาต่างๆพบว่าสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีความต้องการการส่งเสริมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่การประชุมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการศึกษาดูงานและการสาธิตค่าเฉลี่ย 4.74 4.49 4.49 และ 4.46 ตามลำดับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ในการส่งเสริมแบบมวลชนจากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการส่งเสริมด้านเนื้อหาในภาพรวมระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การประกวด อยู่ในระดับมาก และได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางในประเด็น สื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์แผ่นพับ และเอกสารเผยแพร่ค่าเฉลี่ย 3.46 3.40 3.38 และ 3.19 ตามลำดับ มีความต้องการการส่งเสริมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ เอกสารเผยแพร่ การประกวด สื่อโทรทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์แผ่นพับค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 4.45 และ 4.29 ตามลำดับ

ในการส่งเสริมผ่านสื่อสารสนเทศ จากการศึกษพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการส่งเสริมในภาพรวมระดับปานกลาง โดยได้รับการสื่อสารทางสื่อวิทยุในระดับมาก และได้รับการส่งเสริมในระดับปานกลางในประเด็น สื่อทางไลน์ และสื่อทางเฟซบุ๊กค่าเฉลี่ย 3.49 3.38 และ 3.20 ตามลำดับ มีความต้องการการส่งเสริมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ สื่อทางไลน์ สื่อวิทยุ และสื่อทางเฟซบุ๊ก ค่าเฉลี่ย 4.55 4.41 และ 4.34 ตามลำดับ

การได้รับการสนับสนุนจากการศึกษาพบว่าสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้รับการสนับสนุนในภาพรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า การสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงานอื่นในการถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิก อยู่ในระดับมากที่สุดการสนับสนุนแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของสมาชิกกลุ่ม อยู่ในระดับมากและได้รับการสนับสนุนในระดับปานกลางในประเด็น โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกรค่าเฉลี่ย 4.29 3.54 และ 3.34 ตามลำดับมีความต้องการการส่งเสริมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ การสนับสนุนแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของสมาชิกกลุ่ม โรงเรียนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกร และการสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงานอื่นในการถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกค่าเฉลี่ย 4.74 4.59 และ 4.44 ตามลำดับ

4.แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานเป็นกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำยืนจังหวัดอุบลราชธานีด้านเนื้อหาความรู้ ด้านการบริหารงานกลุ่ม ด้านวิธีการส่งเสริมสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร และสภาพการสนับสนุนการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุดจากการศึกษาพบว่า

ด้านเนื้อหาความรู้สมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดในทุกประเด็นได้แก่การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ทักษะความสามารถด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตและการส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยใช้กระบวนการ“กลุ่มยูวเกษตรกร”ค่าเฉลี่ย 4.49 4.49 และ 4.30 ตามลำดับ

ด้านการบริหารงานกลุ่มสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้ความสำคัญในระดับมากที่สุดในทุกประเด็นได้แก่กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ชัดเจนตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรของกลุ่มส่งเสริมให้สมาชิกยูวเกษตรกรจัดบันทึกสม่ำเสมอจัดทำแผนการประชุมและแผนการเรียนรู้ของกลุ่มกำหนดกฎระเบียบของกลุ่มโดยสมาชิกและสื่อสารให้รับรู้ทั่วกันกรรมการกลุ่มมีการจัดบันทึกการประชุมทุกครั้งที่มีการประชุมและกลุ่มมีการสื่อสารโดยการประชุมกันทุกเดือนค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 4.55 4.45 4.41 4.34 และ 4.29 ตามลำดับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ด้านวิธีการส่งเสริมสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีความสำคัญในระดับมากที่สุดในทุกประเด็นได้แก่เปิดโอกาสให้ยูวเกษตรกรไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ส่งเสริมให้มีการบูรณาการความรู้ร่วมกับการทำกิจกรรมที่บ้านกับผู้ปกครองส่งเสริมให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาในชุมชน เช่น ภูมิปัญญาชาวบ้านมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง และส่งเสริมการเข้าร่วมประกวดกิจกรรมยูวเกษตรกรค่าเฉลี่ย 4.74 4.49 4.49 4.44 และ 4.30 ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีความสำคัญในระดับมากที่สุดในทุกประเด็นได้แก่เน้นเจ้าหน้าที่และวิทยากรจากหน่วยงานอื่นในการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็นเพื่อดำเนินกิจกรรมแก่ยูวเกษตรกร และมีการจัดสรรพื้นที่ เพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยูวเกษตรกรค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 และ 4.29 ตามลำดับ

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะ ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานีจากการศึกษาพบว่า

ปัญหาด้านเนื้อหาความรู้ของสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่า ปัญหาสมาชิกมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน และสมาชิกไม่เข้าใจกระบวนการในการทำกิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ปัญหาด้านการสื่อสาร อ่านหนังสือไม่คล่อง อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.55 4.34 และ 3.49 ตามลำดับ

ด้านวิธีการส่งเสริมภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่าปัญหาในระดับมากที่สุด ได้แก่อายุของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความแตกต่างกันสมาชิกไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ทำกิจกรรมที่บ้าน และสมาชิกขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ส่วนปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมและสมาชิกมีความสามารถในการยอมรับการเรียนรู้แตกต่างกันค่าเฉลี่ย 4.74 4.49 4.45 4.30 4.20 และ 3.40ตามลำดับ

ด้านการสนับสนุนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยพบว่าปัญหาในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์มีน้อยไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมของยูวเกษตรกร และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอค่าเฉลี่ย 4.65 4.60 และ 4.29 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัย เรื่อง แนวทางส่งเสริมสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อำเภอน้ำเย็นจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาอภิปราย โดยแยกประเด็นไว้ดังนี้ คือ

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มยูวเกษตรกรในโรงเรียน พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับ ณัฏฐ์ กำนันท์ (2555, น. 80) และจิราวดี เหลืองธนโศก (2546 อ้างถึงใน วรรัตน์ คำกล่อมใจ, 2557, น. 19) รายงานว่าสมาชิกยูวเกษตรกรในโรงเรียนมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุเฉลี่ยของสมาชิกยูวเกษตรกร 10.3 ปี ส่วนใหญ่สมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเนื่องจากครูที่ปรึกษาชักชวน ด้วยเห็นว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรนั้นจะได้ความรู้เพื่อไปพัฒนาอาชีพการเกษตรของครอบครัว เพราะครอบครัวสมาชิกยูวเกษตรกรทั้งหมดประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

2. ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันในเรื่องหลักการของการกำหนดวัตถุประสงค์ และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน เพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการดำเนินงานของสมาชิก อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ข้อ บังคับและวิธีการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เป็นการส่งเสริมให้ยุทธศาสตร์รู้จักการทำงานเป็นทีม และส่งเสริมการบริหารงานแบบประชาธิปไตย และฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเกษตรตามความสนใจทำให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รู้จักช่วยเหลือตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่น และการทำงานเป็นกลุ่มคณะเพื่อพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2534, อ้างถึงใน กอบลาภ อารีศรีสม, 2557, น. 53-74) กล่าวว่า การจัดตั้งเป็น “กลุ่มยุทธศาสตร์” เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพการเกษตร โดยเน้นวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง (Learning by doing) ให้ความร่วมมือในการสืบทอดอาชีพการเกษตร ปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร ให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านเทคโนโลยี การเกษตรวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนโดยใช้กระบวนการ “กลุ่มยุทธศาสตร์” ในการพัฒนาภาวะผู้นำ การอยู่ร่วมกันในสังคม

การกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ ก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ในการมีส่วนร่วมในการ กำหนดระเบียบและข้อตกลงที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ ใช้เวทีการประชุมสภายุทธศาสตร์ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแก้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร (2534, อ้างถึงใน กอบลาภ อารีศรีสม, 2557, น. 53-74) กล่าวว่าบทบาทและหน้าที่บางส่วนของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์นั้น ต้องปรับปรุงงานตามคำแนะนำของที่ปรึกษายุทธศาสตร์ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเพื่อให้งานเจริญก้าวหน้าเสมอ บันทึกการปฏิบัติงานลงในสมุดบันทึกให้เรียบร้อย พร้อมทั้งจะให้ที่ปรึกษายุทธศาสตร์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตรวจได้ตลอดเวลา ร่วมประชุมประจำเดือนกลุ่มยุทธศาสตร์ทุกครั้ง และร่วมในการเลือกตั้งคณะกรรมการสภายุทธศาสตร์ตลอดจนการคัดเลือกที่ปรึกษาของกลุ่มยุทธศาสตร์ ให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก คณะกรรมการสภายุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของกลุ่ม และช่วยเผยแพร่งานกลุ่มยุทธศาสตร์ในท้องถิ่นตลอดจนชักชวนให้เพื่อนเยาวชนเข้ามาร่วมเป็นสมาชิกให้มากยิ่งขึ้น

3. การส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียน สมาชิกได้รับการส่งเสริมเนื้อหาความรู้ครบทุกด้าน ในระดับมาก และส่วนใหญ่ยังต้องการมากที่สุดที่จะให้มีการส่งเสริมให้ครอบคลุมทั้งด้านการจัดการศัตรูพืช ด้านการผลิตปุ๋ยหมัก ด้านปศุสัตว์ ด้านการประมง ด้านการแปรรูปผลผลิต งานด้านการทำบัญชีเบื้องต้น การสนับสนุนช่องทางการตลาด ในการดำเนินการส่งเสริมรายบุคคลแก่สมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่าเจ้าหน้าที่เข้าเยี่ยมยุทธศาสตร์ที่โรงเรียนในระดับมาก ในขณะที่สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรพูดคุยกับครูที่ปรึกษายุทธศาสตร์ และเปิดช่องทางการติดต่อประสานงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับยุทธศาสตร์ให้มากขึ้น การดำเนินการส่งเสริมรายกลุ่มแก่กลุ่มสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่าต้องการให้มีการส่งเสริมให้มีการประชุม ให้ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการประชุม การบันทึกการประชุม มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดให้สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียนมีการศึกษาดูงาน และการจัดสวัสดิการทางเกษตร การดำเนินการส่งเสริมผ่านสื่อสารสนเทศช่องทางต่างๆ แก่กลุ่มสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียน สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ต้องการให้มีการเผยแพร่ภาพเคลื่อนไหวความรู้ทางการเกษตรในยูทูบ มีการสื่อสารแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายกันทางเฟซบุ๊ก และจัดตั้งกลุ่มไลน์ยุทธศาสตร์ในโรงเรียนขึ้น เพราะเป็นช่องทางการสื่อสารที่รวดเร็ว สอดคล้องกับ กอบลาภ อารีศรีสม (2557, น. 3) พบว่าการได้รับข้อมูลข่าวสาร การประชุมสัมมนา ศึกษาดูงาน ล้วนมีความสัมพันธ์กับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

บทบาทของกลุ่มยุทธศาสตร์ต่อการส่งเสริมการเกษตรทั้งสิ้น ทั้งนี้กลุ่มยุทธศาสตร์ยังมีความคาดหวังในระดับมากที่จะได้รับการส่งเสริมความรู้ การดำเนินกิจกรรม การขอรับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่

การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียน ได้รับการส่งเสริมในระดับมาก แต่สมาชิกยุทธศาสตร์ยังต้องการมากที่สุด ในเรื่องการสนับสนุนวิทยากรจากหน่วยงานอื่นในการถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิก รวมทั้งการสนับสนุนแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ของสมาชิกกลุ่ม จัดให้มีแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านวิชาการเพื่อการศึกษาค้นคว้า และก้าวหน้าเทคโนโลยีการเกษตร และโรงเรียนควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยุทธศาสตร์ สอดคล้องกับ วนารัตน์ คำกล่อมใจ (2557, บทคัดย่อ) รายงานว่า กระบวนการดำเนินงานยุทธศาสตร์ ถ้าโรงเรียนสามารถดึงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการถ่ายทอดความรู้จากผู้รู้ ผู้นำชุมชน ศูนย์เรียนรู้ในชุมชน หรือ ปราชญ์ชาวบ้าน การทำงานร่วมกันของเด็ก ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และคนในชุมชน ก็จะเป็นการเพิ่มประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน เด็กๆ จะมีแนวคิดใหม่ๆ มีประสบการณ์ และสามารถนำกลับมาใช้ที่บ้าน

4. แนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานเป็นกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่า เนื้อหาความรู้ การบริหารงานกลุ่ม วิธีการส่งเสริม และด้านการสนับสนุน ในภาพรวมได้รับการส่งเสริมในระดับมากที่สุด ด้านเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเป็นกลุ่มของยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่า สมาชิกเห็นด้วยในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ดุจเดี่ยว วงศ์ภักดี (2536, บทคัดย่อ) รายงานว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกและขนาดของกลุ่ม ยุทธศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการ ดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกกลุ่มทำให้สมาชิกเกิดแรงผลักดันและมีความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในการดำเนินงาน ตลอดจนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุดตามต้องการ

ด้านการบริหารงานกลุ่มของยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่า สมาชิกมีความเห็นในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สอดคล้องกับ อิตาวดี เหลืองธนะโชค (2546 อ้างถึงใน วนารัตน์ คำกล่อมใจ, 2557, น. 19) กล่าวว่าประเด็นการมีส่วนร่วมของสมาชิกยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่า มีส่วนร่วมในการวางแผนมากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือ การมีส่วนร่วมในการประเมิน และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ตามลำดับ

ด้านวิธีการส่งเสริมกลุ่มยุทธศาสตร์ พบว่า สมาชิกมีความเห็นในระดับมากที่สุดทุกประเด็น สอดคล้องกับ ธัญลักษณ์ มณีวรรณ, บำเพ็ญ เขียวหวาน และ พรชุลี นิลวิเศษ (2558, บทคัดย่อ) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องให้คำปรึกษาแนะนำและชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษาและสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ และจัดการศึกษาดูงานกลุ่มยุทธศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ด้านการสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน พบว่า สมาชิกมีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมากที่สุดต่อประเด็น การนำเจ้าหน้าที่และวิทยากรจากหน่วยงานอื่นมาถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิก การจัดสรรพื้นที่ และการสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็น สอดคล้องกับ นครินทร์ บุญกอแก้ว (2537, บทคัดย่อ) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้ความรู้เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน และใช้ในการประกอบอาชีพได้ ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนให้คำแนะนำในการทำกิจกรรมทางการเกษตร สนับสนุนพื้นที่ทางการเกษตรและส่วนร่วมในงานและกิจกรรมของกลุ่มมากขึ้น

5. ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน จากการวิจัยพบปัญหา 3 ด้าน ปัญหาด้านเนื้อหาความรู้ อยู่ในระดับมาก พบว่า สมาชิกมีความสามารถในการยอมรับการเรียนรู้แตกต่างกัน ไม่เข้าใจกระบวนการในการทำกิจกรรม และสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์มีปัญหาด้านการสื่อสาร อ่านหนังสือไม่คล่อง

ปัญหาด้านวิธีการส่งเสริม อยู่ในระดับมาก พบว่า อายุของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์มีความแตกต่างกันสมาชิกไม่มีเวลาในการทำกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ทำกิจกรรมที่บ้าน สมาชิกกลุ่มขาดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาครูที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในโรงเรียน และสมาชิกมีความสามารถในการยอมรับการเรียนรู้แตกต่างกัน จะอยู่ในระดับปานกลาง

ปัญหาด้านการสนับสนุน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น พบว่า วัสดุอุปกรณ์มีน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานของกลุ่ม ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการทำกิจกรรมของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ และเงินทุนในการทำกิจกรรมไม่เพียงพอ สอดคล้องกับ ดุจดีย์ วงศ์ภักดิ์ (2536, บทคัดย่อ) รายงานว่า ปัญหาของการดำเนินงานของกลุ่มยุทธศาสตร์ในจังหวัดปราจีนบุรี ได้แก่ ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน บุคลากรไม่เพียงพอและเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ในการดำเนินงานกับกลุ่ม ขาดแรงจูงใจในการทำงานกับกลุ่ม ผู้บริหารและผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานกลุ่ม ทำนองเดียวกับการศึกษาของ ธิดาวดี เหลืองธนะโชค (2546 อ้างถึงใน วรรัตน์ คำกล่อมใจ, 2557, น. 19) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานยุทธศาสตร์ในโรงเรียน ได้แก่ ขาดแคลนบุคลากร สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร สมาชิกขาดความสามัคคี ขาดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะต่อกลุ่มยุทธศาสตร์

1) ควรมีการฝึกหรือสนับสนุนให้สมาชิกเข้าใจกระบวนการในการทำกิจกรรมเช่นฝึกภาวะความเป็นผู้นำการวางแผนการทำงานการบริหารปัจจัยการผลิต เป็นต้น เนื่องจากสมาชิกยังไม่เข้าใจกระบวนการในการทำกิจกรรม

2) สมาชิกมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกัน ดังนั้นสมาชิกควรฝึกการอ่าน-เขียนภาษาไทยให้คล่อง เพื่อลดปัญหาด้านการสื่อสาร การจดบันทึกกิจกรรมต่างๆ และการรับรู้ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2. ข้อเสนอแนะต่อครูที่ปรึกษา

1) ครูที่ปรึกษาควรทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกกลุ่มบ่อยๆ เพราะใกล้ชิดกับสมาชิก และร่วมแก้ปัญหาไม่ควรปล่อยให้สมาชิกแก้ไขปัญหาตนเองเพราะสมาชิกมีศักยภาพจำกัด

2) ครูที่ปรึกษาควรสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกต้องการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ โดยมีการจัดสรรเวลาให้กลุ่มได้ดำเนินกิจกรรมมากขึ้นและเน้นกิจกรรมที่เป็นการสร้างรายได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

3. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

1) โรงเรียนต้องให้ความสำคัญต่อกิจกรรมยุวเกษตรกร เพราะมีส่วนอย่างยิ่งต่อการป้องกันอุบัติเหตุทางการเกษตร สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน

2) สมาชิกยุวเกษตรกรส่วนหนึ่งยังมีปัญหาด้านการอ่าน-เขียน ควรจัดให้มีการเรียนซ่อมเสริม

3) โรงเรียนควรจัดหาและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมยุวเกษตรกร จากการวิจัยพบว่ายังขาดวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม

4. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานส่งเสริม

1) ส่งเสริมให้มีการบูรณาการความรู้ร่วมกับการทำกิจกรรม และการใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาในชุมชน

2) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง การศึกษาดูงานสถานประกอบการทางการเกษตรที่ประสบผลสำเร็จ

3) ควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้สร้างผลงานเพื่อเข้าร่วมประกวดกิจกรรมยุวเกษตรกร เพราะผลงานที่มีคุณภาพย่อมได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

5. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรกำหนดกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นเป้าหมายของโครงการส่งเสริมหลักของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการ ประสานกับโครงการที่เกี่ยวข้องของกรมส่งเสริมการเกษตรรัฐควรจัดสรรงบประมาณดำเนินการกิจกรรมยุวเกษตรกรเป็นเอกเทศ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มยุวเกษตรกรให้มีศักยภาพและความสามารถเลื่อนระดับขั้นให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยแบบผสม โดยศึกษาเชิงคุณภาพร่วมด้วย เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณ

2. ควรมีการศึกษาการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อของสมาชิกยุวเกษตรกรหลังจากจบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ว่าสมาชิกกลุ่มได้นำความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมไปสานต่อเพื่อการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อของสมาชิก ส่วนใหญ่เลือกที่จะศึกษาด้านการเกษตรหรือไม่ อย่างไร

3. ควรศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานยุวเกษตรกร เช่น ความต้องการของเยาวชนในการประกอบอาชีพเกษตร ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ และที่ปรึกษาในการทำงานยุวเกษตรกร นโยบายและการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานยุวเกษตรกรและบทบาทของเยาวชนในภาคเกษตรกับการมีส่วนร่วมในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของยุวเกษตรกรมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กอบลาภ อารีศรีสม. (2557). *การพัฒนาบทบาทกลุ่มยุวเกษตรกรต่อการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือตอนบน*.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.

ณภัทร กำนนท์. (2555). *การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกร*

โรงเรียนบ้านบึงคล้า ตำบลบึงคล้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตร

มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9

The 9th STOU National Research Conference

ดุจเดี่ยว วงศ์ภักดี. (2536). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยุทธการในจังหวัดปราจีนบุรี.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ธัญลักษณ์ มณีวรรณ, บำเพ็ญ เขียวหวาน และ พรชุลี นิลวิเศษ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุทธการในโรงเรียน จังหวัดลำปาง. รายงานการวิจัยการจัดประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ครั้งที่ 5, 27 พฤศจิกายน 2558.

นครินทร์ บุญกอแก้ว. (2537). ความต้องการของสมาชิกกลุ่มยุทธการในจังหวัดศรีสะเกษ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

วนรัตน์ คำกล่อมใจ. (2557). การจัดกระบวนการเรียนรู้กลุ่มยุทธการแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนทมิฬป่าช้า ตำบลทมิฬนาแก อำเภอนโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี. (เอกสารวิจัยฉบับที่ 229). กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

โสภณรัตน์ จันทร์ตน์, วิษณุวรรณวนิช, และบุญธิดาเสงี่ยมเนตร. (2562). จุลทรรศน์ภาคเกษตรไทยผ่านข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและสำมะโนเกษตร. สถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วยอิ้งภากรณ์. สืบค้นเมื่อ 6 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.pier.or.th/?abridged=จุลทรรศน์ภาคเกษตรไทย>